LAIKAS

Nr. 434 XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 30 DE OCTUBRE DE 1968

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado Concesión Nº 4616
Tarifa Reducida Concesión Nº 1334

Mūsų Kovos Linija Teisinga

Rochesterio universiteto profesorius dr. Ant. Klimas "Tėviškės Žiburiuose" atskleidžia įdomų faktą, patirtą jam besilankant už geležinės uždangos — Rumunijoje:

"Daugelis dabar pavergtoje Lietuvoje pasiektų kultūrinių darbų neišleidžiami pasaulinėn plotmėn. Sakysime, praėjusią vasarą man teko dalyvauti X-me pasauliniame kalbininkų kongrese Bukarešte, Rumunijoje. Nors Lietuvoje, Vilniuje, yra keliolika puikiai paruoštų, ir jau gerai pasižymėjusių kalbininkų, nė vienas jų nebuvo Maskvos raudonųjų carų išleistas. Maskva išsiuntė tik savuosius, kurių dalis buvo daug silpnesni, negu lietuviai kalbininkai Vilniuje. Mat, negalima pasauliui lietuvio rodyti kaip lietuvio tarptautinėje mokslinėje plotmėje, nors padainuoti ir lenciūgėlį pašokti dar kartais leidžia, bet čia, mat, nė valstybinės reprezentacijos klausimas. Reiškia, šokite ir dainuokite, net knygas ir mokslo darbus rašykite, bet kai iškyla klausimas atstovauti Lietuvai kaip valstybei tarptautinėje plotmėje, atsirioglina pati Maskvos meška . . .

Taigi ne per plauką negalime nusileisti nuo mūsų galutinio tikslo, kad ir metodo keitimo reikalu, nes to nusileidimo kaip tik ir siekia mūsų priešas — rusiškasis bolševizmas. Atvirkščiai — juo kiečiau mes reikalausime pilnos laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai, juo labiau lengvinsime tą nuolatinę įtempta, kovą ir pavergtoje Tėvynėje už lietuvių tautos fizinį, kultūrinį ir politinį išlikimą.

Iš kitos pusės, prof. Klimas skatina prie kiekvienos progos pabrėžti, kad Lietuva turi seną tūkstantį metų siekiančią, valstybinę tradiciją, kad lietuvių kalba nėra ir niekada nebuvo slavų kalba. Skatina išryškinti rusiškos sovietų imperijos kolonijalinius siekius, pabrėžti lietuvių priešinimasi rusų okupacijai 1831, 1863, 1905, 1918-1919, 1941 metais ir 1944-1952 m. partizanų kovomis. Pagaliau profesorius primena reikalą nuolat nušviesti dabartinius persekiojimus, ypatingai sąžinės laisvės varžymą.

J. Žvilb.

ŠVEČIAI MEMININKAI IŠ Š. AMERIKOS

ALDONA STEMPUŽIENĖ MEZZO SOPRANAS

Pasižymėjusi solistė atvykstanti antrą kartą į Argentiną. Laimėjusi auksso medalį muzikos šventėje Čikagoje. Nuolat dainuoja įvairiose operose pagrindines partijas, važinėja su koncertais po Š. Ameriką, Kanadą, Pietų ir Vidurio Ameriką ir Europą.

DARIUS LAPINSKAS - Kompozitorius, Orketro Dirigentas

Jaunas talentingas muzikas. 1960 metais pasižymėjęs dirigentas simfoniniame orkestre. Wuertenberge gavęs aukštą premiją už savo kūrinius (Penkios kinų poemos). Paskutinu laiku Š. Amerikoje sukūrė ir pastatė dvi operas LORV ir MARAS ir dvi kantatas KARALIUS MINDAUGAS ir MERGAITĖS DALIA.

Šių metų lapkričio mėn. 4 d. (pirmadienį) 21.30 val. Bs. Aires San Martin miesto teatre (Casa Cubierta) salėje įvyks mūsų svečių iš Š. Amerikos. (Avda. Corrientes 1528, Capital).

DIDYSIS KONCERTAS

KONCERTO PROGRAMA

Aldona STEMPUŽIENĖ — Mezzosopranas
Darius LAPINSKAS — Pianistas
Leonas BARAUSKAS — Dramatinis Aktorius

I

1) O mio Fernando (La Favorita) — Donizetti
2) Se tu m 'ami — Pergolesi
3) Amarilli — Caccini
4) O Don Fatale (Don Carlo) — Verdi
5) El paño Moruño — Maneul De Falla
   Seguidilla Murciana
   Jota
   Nana
   Polo
6) Una voce poco fa (Barbero Di Seviglia) — Sossini

II

1) Lietuvių kūryba — L. Barauskas
2) La Baigneuse — D. Lapinskas
3) Oi ka kalba linelis — D. Lapinskas
4) Išėjo Tėvelis — Š. Šimkus
5) Pamylėjau vakar — S. Šimkus
6) Laiskis saulala — Montvila
7) Piemenų raliavimas — Jakūbėnas

IŠ VISO PASAULIO

• **Austrijos nepriklausomybės šventė** buvo paminėta spalio 26 d. su didelė iškilme Vienos mieste. Republikos prezidentas **Franz Jonas** kariuomenės parados metu pasakė kalbą, kurioje išreiškė, kad Austrija yra pasiruošusi "bet kokia kaina" apginti savo nepriklausomybę, atgautą po karo (1945 spalio 26), kai pasitraukė svetimos kariuomenės.

• **Londone manifestacijos prieš Š. Ameriką.** Kairiųjų pakraipų politiniai elementai spalio 26 d. Londone suorganizavo didžiulę manifestaciją prieš Š. Amerikos karą Vietname. Apie 30.000 žmonių minia priartėjo prie Amerikos ambasados ir norėjo įsiveršti vidun, bet Londono policija sulaikė. Nebuvo didesnių incidentų.

• **Čekų jaunimas protestuoja.** Minint Čekoslovakijos prijungimą prie sovietų bloko, Pragoje studentai sukelė manifestacijas priešais rusų ambasados, šaukdami: **"Lauk ruskiai"**. Policija su guminėmis lazdomis bandė išsklaidyti studentus, kai tuo tarpu praeinantys žmonės gatvėje šaukė: **"Breznevas naujas Hitleris"**. Keletas rusų karių bandė dalinti propagandos lapelius, bet niekas neėmė.

• **Izraelio ir arabų santykiai įtempti.** Paskutinėje savaitėje prie Jordano upės įvyko apsišaudymai. Todėl Izraelis užimtuose Jordanijos Jeriko, Yabedo ir Antabos miestuose buvo paskelbęs karo stovį kaip pagrąsinimą arabams. Izraelio taikos ir pastovių ribų planas UNO sesijoje arabų buvo atmestas. Tokiu būdu galima laukti dar didesnių įtempimų ir susikirtimų.

• **Irane dideli potvyniai** — po neseniai įvykusių žemės drebėjimų Irano gyventojus ištiko kita nelaimė: dideli potvyniai iš Kaspijos jūros, kurie apsėmė didelius plotus pajūrio ir sunaikino daug turto. Žuvo apie 30 žmonių.

• **Trys Amerikos astronautai: W. Schirra, D. Eisele ir W. Cunningham** laimingai atliko savo 11 dienų skridimą su raketa — Apolo 7, su kuria apskrido 163 kartus aplinkui žemės atmosferą padarydami 7 milijonus kilometrų kelio.

Tai pirmas pasaulinis raketinis rekordas, sumuštas minėtų trijų astronautų, kurie kad ir pavargę po tokios kelionės, bet patenkinti nusileido Atlanto vandenyne. Amerikonai jau ruošia naują raketą "Apolo 8", kuri dar prieš Kalėdų šventes žada pakilti su astronautais ir skristi iki mėnulio ir vėl sugrįšti.

Amerikonus šiose erdvės lenktynėse seka ir Rusija, kuri irgi paleidi raketą "Soyuz 3" su astronautu **Georgy Timofsevičiu Beregovoi**, kuris bandė atmosferoje susisiekti su kita rakieta. "Soyuz 2" (Bet nepavyko), kuri buvo paleista vieną dieną ankščiau negu astronautas.

"Soyuz 2" jau nusileido atgal žemėn.

Rusų astronautas gali tiktai tuo pasigirti, kad jis galėjo erdvėje ramiai pamiegoti savo raketoje, ko negalėjo amerikonų astronautai padaryti. Vyksta lenktynės, kas pirma nuskris ir nusileis ant mėnulio: amerikonai ar rusai. Tačiau nuo to politinės padėtis nepasikeis žemėje, vieni ir kiti ginkluojasi ir ruošiasi lemiamam smugiui, kai tuo tarpu vienoje ir kitoje pusėje darbo žmonės laukia taikos.

Nei raketų lenktynės, nei ginklavimasis žmonijos problemų neišspręs.

• **Svetlana Stalino** antrosios žmonos duktė, save vadinanti Svetlana Aleliujeva, pagal motinos pavardę, per Indiją pabėgusi iš Sovietų Sąjungos ir dabar gyvenanti Š. Amerikoje, išleido savo prisiminimus — knygą pavadintą "20 Laiškų". Sąrišyje su knygos pasirodymu, raudonųjų simpatizantai skelbė per spaudą jai visokių užmetimų ir priekaištų, į kuriuos atsakydama tarp kitko rašo ". . . Patikėkit man, man pačiai visa Rusija — ištisinis skausmas ir begalinis sievartas. Tik dėl to aš dar ir šiuo metu, jeigu tik prisisapnuoju Maskvos gatves, staiga pabundu nuo to slogučio ir siaubo. Tai panašu, arba visiškai tas pats, jei matytum sapne kalėjimą . . . Štai ką aš jaučiu, ką aš išgyvenu. Mieli mano, atgal į kalėjimą savo valia aš niekad negrįšiu! Aš tik linkiu visiems, kurie ten kenčia visiem, kuriuos myliu ir kurių užmiršti negaliu, iš to kalėjimo išeiti į laisvę . . ."

• **De Gaulle lankėsi Turkijoje.** Pereitos savaitės gale Prancūzijos prezidentas Charle de Gaulle su žmona Ivone ir Užsienių Reikalų ministru Debre lankėsi Turkijoje, Istambule, kur buvo šiltai priimtas paties Turkijos prezidento **Sunay**. Vizito metu svečiai buvo visur labai draugiškai priimti. Abiejų kraštų prezidentai atnaujino pasiryžimą vieningai stovėti Atlanto Pakto draugystėje, kuri riša abi šalis. Be to prez. Sunay paprašė, kad Prancūzija įsileistų iš Turkijos darbininkus ir sustiprintų prekybinius ryšius.

• **Rinkiminė kova tarp Nixono ir Humphrey.** Š. Amerikoje rinkimė kova pasiekė savo aukščiausią punktą tarp Nixono ir Humphrey kandidatūrų į prezidentus. Nixonas kaltina savo opozitorių Humphrey, kad šis rinkiminėje propagandoje nauopasi Vietnamo karo politika duodamas paliaubos pažadus. Iš kitos pusės prezidentas Johnsonas kritikuoja Nixoną kaip "atsilikusį politiką", iškeldamas Humphrey ir jo nuopelnus. Lapkričio pradžioje rinkimai nulems visus ginčus.

SVEIKI ATVYKĘ DAINOS MEMININKAI!

Pasaulio Lietuviai

• **Londones miręs Lietuvos ministeris a.a. B. K. Balutis** savo testamente 100 svarų paliko Londono lietuvių bažnyčiai. Testamento vygdytojai pinigus jau perdavė parapijos komitetui.

• **Kazimieras Čibiras** Lietuvos pasiuntinybės spaudos attache Montevideo mieste, atžymėjo savo darbo 20 metų sukaktį. Užsienio reikalų ministerijos diplomatų saraše jis figuruoja kaip seniausias pareigūnas tokiame poste. C. Verax slapyvardžiu jis yra parašęs daug straipsnių ispanų kalba apie Lietuvą ir yra parašęs taip pat keleta knygų.

• **Mindaugas Mikalauskas** 16 metų amžiaus, Australijos lietuviukas gyvenantys Sidnėjuj, už laimėjimus sporte yra gavęs visą eilę vėliavėlių, 9 taures, 6 medalius. Laurus jis pradėjo skinti katalikų mokyklos sporto karnavale būdamas 10 metų amžiaus. Australai negalėdami ištarti Mindaugo vardą, jį vadina Minda. Jaunasis sportininkas sakosi, kad jam būna malonu girdėti australus sporto megėjus rungtynių metu šaukiant "Minda, Minda".

• **John F. Kennedy Family Service Centro** įstaigai Carletown, Mass., vadovauja Chikagos lietuvis **Juozas Vilimas.** Ši velionies prezidento atminimui skirta istaiga palaiko ryšius su daugiau kaip šimtų valdinių ir privačių institucijų, teikia patarimus šeimoms, globoja jaunimą, senelius, padeda surasti darbą, pasiruošti tolimesnem studijoms, organizuoja specialias auklėjimo ir švietimo programas globos reikalingiems vaikams, rūpinasi kūdikio laukiančiomis motinomis ir atlieka eilę kitų patarnavimų apylinkės gyventojams.

• **Kristijono Duonelaičio "Metai"** išversti į gruzinų kalbą ir išleisti Tiblisi leidyklos. Išvertė gruzinų poetai Grigola Abasidze ir Revaza Margianis. Kartu duotas ir platus Duonelaičio kūrybos nagrinėjimas.

• **Premijuotas A. Barono** romanas **"Trečioji Moteris"** laimėjęs 1966 m. Giedros Korp. konkursą, yra išverstas į anglų kalbą. Vertėja universiteto amerikiečių literatūros dėstytoja Nijolė Zobauskaitė. Bendradarbiaujant su autorium ir pataisius kai kurias vietas angliškas vertimas literatūriškai išėjo geresnis negu originalas lietuvių kalba.

• **Kauno mieste**, kuriame dabar yra apie 300.000 gyventojų, daugiausia sutinkama Stankevičių pavardė: jų yra net 2111.

• **Vilniuje jau** kuris laikas gyvena svečių teisėmis 300 Krokuvos universiteto studentų, kurie čia mokosi rusų kalbos ir literatūros dalykų, išklausę kursą pas rusų profesorius, jie vyks į Leningradą, tačiau greitai grįš atgal į Lietuvos sostinę, kuri yra dabar svarbus rusinimo centras, ne tik lietuviams, bet ir lenkams.

ROBERT KENNEDY APIE LIETUVIUS

Prieš nužudymą senatorius Robert Kennedy turėjo pasikalbėjimą su losangeliečiu H. Tumu, Senatorius pasakė, kad jis visada buvo, yra ir busiąs už tai, kad Lietuva ir kitos pavergtos valstybės atgautų nepriklausomybę ir kiek tik galėsiąs padėsiąs.

LIETUVIŲ CENTRO 42 METAI

Dr. Jono Basanavičiaus vordo Lietuvių Centro organizacija, šeštadienį spalio 12 dieną atšventė garbingą sukaktį — 42 gražaus veikimo metus.

Prie gražiai paruoštų stalų su 400 žmonių, minėjimą atidarė ir programą vedė **Genovaitė Katunskaitė,** kuri nesenai laimėjo LC karalienės titulą ir kelionę į Urugvajų, ir **Rikardas Banilis.** LC Valdybos vardu sekretorius **Osvaldas Jonušis** pasveikino gausiai susirinkusius svečius o "Aušros" choras išpildė Argentinos ir Lietuvos himnus.

Po to sekė **A. Mičiūdo** dovanoto ir dailininko **Albert Ceceno** nupiešto Dr. Jono Basanavičiaus portreto atidengimas. Scenoje patalpintą gražiuose rėmuose portretą atidengė LC garbės nariai: **Jonas Gradeckas, Kazys Mankus, Juozas Rudaitis** ir **Vincas Norkaitis.** Tuo pačiu momentu **inž. A. Rastauskas** apibudino Lietuvos patriarcho biografiją ir veiklą.

Mažųjų ansamblis "Papartynas" vadovaujamas panelių **A. Čikštaitės ir V. Žiukaitės** pasirodė su savo programa — dainomis, Sveikinimais Linksmumais ir kt. dar pašoko keleta šokių: Čigonelį, Jonkelį, Vamzdelių polką, Žiogėliuką LC ateities nariai ir darbininkai susilaukė iš publikos nepaprastai gausių plojimų. Vyresniųjų ansamblis vadovaujamas **inž. A. Rastausko** talkininkaujant **O. Jonušiui** lydint akordeonu **inž. G. Kliaugai** atliko "Linksmapolkę", "Blezdingėlę", "Jonkelį" ir "Audejėlę".

Su solo dainomis akompaniuodamas gitara pasirodė **Robertas Pocius.** Ypatingai šiltai buvo priimtas, kai jis pirmą kartą sudainavo vieną lietuvišką dainą. Linkime solistui ir ateityje pasirodyti su lietuviška programa.

LC solistė **Zuzana Valadkaitė** pianu lydint **A. Čikštaitei** padainavo "Lopšinę" (Šimkaus) ir "Gėlės iš šieno" (Binkio - Jokubėno). Solistė už labai gražų pasirodymą susilaukė gausių publikos plojimų.

Paskutiniuoju programos numeriu ėjo **LC "Aušros" Choro** pasirodymas diriguojant muz **V. Rymavičiui** pianu lydint **A. Čikštaitei,** sudainuodamas: "Linėlį raunu", solo partiją pirmą kartą atliko **sol. E. Zdanavičiūtė,** "Mes broliai", "O aš išjodamas (tenoras A. Rastauskas), "Ant kalno karklai", "Tėviškelė", "Kur sapnų grožybė" ir "Miškų gelė". Publika prašė pakartojimo. Tarpe meniškos programos buvo pakviesti ir sveikino: ALOST pirm. **J. Čikštas,** "Nemuno" pirm. **V. Meškinis,** "Mindaugo" — **A. Griška,** SLA pirm. **L. Stankevičius,** Balso red. **K. Norkus,** Laiko **O. Kairelienė,** Radio Val. — **Z. Juknevičius,** Atžalyno — **H. Levanavičius,** Šv. Cecilijos choro — **K. Misiūnas,** "Rambyno" — **R. Kairelytė,** Jaunimo — **J. Brazaitis,** Rosario Bendruomenės — **pirm. J. Papečkys,** Marijonų — **kun. A. Steigvila,** Senelių Namų — **V. Grigaitis.**

Programai pasibaigus LC pirmininkas J. Mičiūdas padėkojo visiems draugijų bei spaudos atstovams, programos vedėjams bei gildytojams ir tiems, kurie pasidarbavo prie šventės paruošimo.

Dirbo: J. Gradeckas, R. Narbutas, A. Vyturis, A. Kuslys, P. Pinkevičius, P. Jalinskas, J. Rudaitis, J. Jonušis, L. Ryselis ir kiti.

Valgius ruošė: V. Viskaitienė, K. Gradeckienė, A. Urbanavičienė, M. Aleliunienė, V. Mankauskas, Y. Narušytė Klementienė, E. Mutis S. Morkunienė, J. Mičiudienė ir Bučeriienė.

Alarmis.

PADĖKOS

Liudui Viskaičiui su ponia ir Petrui Pinkevičiui, veltui dirbusiems A. L. Centro bufete; birželio, liepos, rugpiūčio ir rugsėjo m. 1968 m. ir įteikusiams A. L. Centro kason gryno pelno: $ 141.815. Aukų iš bufeto L. Viskaitis su ponia $ 25.590. Aukų iš bufeto P. Pinkevičius $ 12.795. Viso pelno per 4 mėnesius $ 180.200.

A. L. Centro mieliems darbininkams nuoširdus AČIŪ.

A. L. C. Valdyba.

• L. Centro "Aušros" chorui aukavo p. E. Gronskienė 500 pezų, dėkoja

V. Daratėnas - kasininkas.

III LIETUVIŲ SEIMO REZOLIUCIJŲ PUNKTAI

SVEIKINIMAI PAVERGTAM KRAŠTUI

1968 m. New Yorke įvykęs PLB III Seimas, kuriame dalyvavo laisvojo pasaulio lietuvių atstovai, sveikina savo brolius ir seseris pavergtoje tėvynėje ir pažada ištikimybę tiems idealams, už kuriuos ilgoje ir garbingoje Lietuvos istorijoj kovojo kiekvienas taurus lietuvis, žinodamas, koks sunkus yra svetimųjų jungas, išreiškia pasigerėjimą krašto lietuvių pastangomis priešintis okupantui ir ginti Lietuvos reikalus. Užsienio lietuviai jaučiasi esą neatskiriama tautos dalis ir todėl pažada visomis jėgomis remti savo brolių tėvynėje tylų, bet ryžtingą darbą ir tuo būdu prisidėti prie Lietuvos ateities statymo.

Užsienio lietuviai su pagarba bei dėkingumu prisimena visas skaudžias lietuvių tautos aukas kovoje už laisvę ir dar su didesniu pasiryžimu bei meile savajam kraštui pažada siekti didžioji tikslo — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

ŽODIS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAMS

1918 metais vasario 16 dieną Vilniuje paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas yra visos lietuvių tautos išraiška ir todėl neatšaukiamas aktas, kuris įpareigoje kiekvieną lietuvį eiti už savąją valstybę dirbusių, kovojusių bei kritusių pėdomis ir visomis jėgomis siekti gimtojo krašto laisvės.

LIETUVOS OKUPACIJOS PASMERKIMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės II Seimas, remdamasis Lietuvių Chartos įpareigojimu ginti ir išlaikyti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir ryždamasis šalia lietuvybės ir lietuvių kultūros išlaikymo telkti laisvuosius lietuvius kovai, kad kuo veikiau Lietuva būtų išvaduota iš Sovietų Sąjungos okupacijos, pakartotinai pasisako už Jungtinių Tautų paskelbtą Žmogaus Teisių Deklaraciją ir smerkia klastingą komunistinį sovietų okupantą, kuris stengiasi užgniaužti lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės troškimą.

BENDRUOMENĖS UŽDAVINIŲ RYŠKINIMAS

Tikslo ir darbo vienybės išlaikymas yra vienas iš svarbiausių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės uždavinių ateinančiame penkmetyje. Bendruomenė privalo:

a) švelninti visuomeninę įtampą ir sudaryti sąlygas nuomonių pasikeitimui ne tarpusavio kova, bet žmogišku dialogu;

b) bendrame darbe pripažinti visų geros valios Bendruomenės narių žodžio laisvę ir naudotis tiek daugumos, tiek mažumos teigiamais įnašais;

c) darnaus klausimų sprendimo siekti vadovaujantis asmens teisių principais ir demokratiniu procesu.

LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLA

Seimas įpareigoja Lietuvių Bendruomenės organus ir toliau aktyviai dalyvauti Lietuvos laisvinimo veikloje.

Seimas taip pat išreiškia pasaulio lietuvių pasitikėjimą:

a) Diplomatinei Lietuvos Tarnybai;

b) Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui;

c) visom kitom atskiruose kraštuose veikiančiom politinėm lietuvių institucijoms.

Seimas įpareigoja organizuoti politinę veiklą šiose srityse:

a) vietos aplinkybių išnaudojimas Lietuvos laisvės bylai;

b) įtakingų kitataučių verbavimas Lietuvos laisvės darbui;

c) leidiniai svetimomis kalbomis, informacija per spaudą, radiją ir televiziją;

d) jaunųjų liet., mokslininkų įjungimas į Lietuvos vadavimo veiklą.

KULTŪRINĖS SRITIES DARBAI

Seimas ypačiai vertina laisvojo pasaulio liet. kultūrinę kūrybą ir skatina visus lietuvius ją remti pirkti bei skaityti literatūros ir mokslo knygas, dalyvauti koncertuose, parodose, spektakliuose ir t.t.

ŠVIETIMO SRITIES DARBAI

Seimas kelia ir pabrėžia lietuviško švietimo reikalą, auklėti per lietuviškas mokyklas jaunimą formuojant lietuvišką charakterį, Seimas 1969 metus skelbia **Lietuviškos Šeimos** ir **Lietuviško Švietimo metais,** ragina materialiai ir moraliai remti lietuvių vedamas švietimo įstaigas, kaip Vasario 16 gimnaziją, Nekalto Prasid. Seserų bendrabutį ir kt.

LIETUVIŲ RYŠIŲ PRIEMONĖS

Seimas ragina remti lietuvių spaudą, radiją, televiziją ir kitas susižinojimo priemones, kurios reikšmingai informuoja, plačiai jungia ir tautiniai vienybei nuteikia pasauly išsisklaidžiusius lietuvius.

TAUTINĖ RELIGINIŲ INSTITUCIJŲ REIKŠMĖ

Kadangi religinė lietuvių veikla taip pat jungia lietuvius tautiniam bei kultūriniam darbui, tad Seimas remia religinių sielovadų darbą, religinių bendruomenių tautinius ryšius, jaunimo ugdymą lietuviškais papročiais, pamaldas ir religinius leidinius lietuvių kalba, lietuviškas parapijąs ir tt.

BENDRUOMENĖS LĖŠOS

Seimas konstatuoja, kad sekmingam Bendruomenės darbų vykdymui būtinos lėšos. Tad prašo PLB Valdybą, kraštų valdybas ir visus bendruomenių organus ypatingą dėmesį kreipti į tautinio solidarumo įnašų rinkimą, bendruomenių fondų ugdymą ir kitokį lėšų telkimą.

DĖMESYS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Seimas, atsižvelgdamas į I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimus, paveda PLB Valdybai imtis iniciatyvos šaukti II-jį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Seimas prašo PLB valdybą ir toliau rūpintis Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso nutarimų įgyvendinimu, ieškant naujų būdų daugiau jaunimo įtraukti į visus Bendruomenės darbus, skatinant jaunimo sekcijų veiklą, steigiant jaunimo židinius, remiant jaunimo organizacijas, žurnalą "Lituanus" ir jaunimo spaudą bei stovyklas.

BENDRUOMENINIO DARBO TALKA

Seimas gėrisi ankstyvesnėmis lietuvių išeivijos sukurtomis patriotinėmis organizacijomis, lietuviškomis parapijomis, mokyklomis bei spauda ir, siekdamas šį lietuvišką darbą pratęsti bei pagilinti, kviečia juos bei jų palikuonis vieningai bendradarbiauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje.

Apsvarstęs atliktus bei atliekamus darbus, Seimas reiškia padėką PLB vald. pirm. Juozui Bačiūnui, vygdomajam vicepirm. Stasiui Barzdukui ir visai PLB Valdybai už našų penkerių metų darbą, ypatingai už Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso minties įžiebimą bei įgyvendinimą.

Reiškia padėką PLB III Seimo rengimo komitetui už kruopštų darbą.

Reiškia padėką visiems laisvojo pasaulio lietuvių bendruomenių darbuotojams, lietuvių mokslo ir kultūros kurėjams, kultūrinių bei visuomeninių lietuvių švenčių rengėjams ir visiems lietuviškų tautinių darbų rėmėjams.

PLA III Seimo Nutarimų Komisija.

Sekmadienio Rimčiai

KRISTUS – TIESA IR GYVENIMAS

Kuomet laivas išplaukia ilgesnei kelionei, kapitonas prieš tai duoda įsakymą netik apžiūrėti mašinas, bet ir patikrinti ar visi keleiviai randasi laive. Tą pat padaro ir atvykus laivui į paskyrimo vietą. Jo pareiga yra, kad viskas būtų tvarkoje ir kad niekas kelionėje nepražutų.

Panašiai ir dangiškasis Tėvas pavedė savo sūnui — Kristui visą žmoniją, kad jis visus laimingai atvestų į Tėvo karalystę. "Tai yra mano Tėvo siuntusio valia, kad niekas nežutų" . . . bet kad aš prikelčiau amžinajam gyvenimui". Dievas nori visų žmonių išgelbėjimo ir atpirkimo, vienu žodžiu jų amžino išganymo.

Išganymas pagal Dievo planą ateina per Kristų — žmonijos Išganytoją. Nėra kito kelio, kuriuo žmonės galėtų būtį išganyti. Pats Kristus yra pasakęs:

—Aš esu Kelias, Gyvenimas ir Prisikėlimas, kas tiki į mane tas gyvens per amžius.

* * *

Pirmoje vietoje Kristus yra tas didysis išganymo Kelias, kuriuo žmonės eidami nepaklis, bet pasieks savo tikslą — amžiną laimę. Išganytojas pats nurodė to kelio taisykles: davė mums savo įsakymus, pabrėždamas pagrindinį įsakymą — Dievo ir artimo meilės. Kas išpildo šį įsakymą, tas išpildo visus kartu, nes šiuo meilės įsakymu remiasi visas įstatymas ir visi pranašai.

Kristus yra netiktai Kelias išganyman, bet kartu ir pilnas Gyvenimas, teikiąs gyvybinės jėgos visiems, kurie prie jo prisiartina per maldą ir sakramentus. Jis nepaleidžia mus vienus per gyvenimą, bet kartu aprūpina mus savo malonėmis, kurių šaltiniai kaip tiktai yra malda ir sakramentai.

Kas meldžiasi, tas yra apašviečiamas, o kas prisiartina prie sakramentų yra atgaivinamas ir sustiprinamas, tas jau gyvena nauju dievišku gyvenimu, tas darosi kas kart labiau dvasiniu žmogumi, išsilaisvina iš žemų polinkių ir medžiagos, tas nušvinta, nugiedrėja.

Kristus mus lydi netik per šį mirtingą gyvenimą, teikdamas savo malones, bet jis mus lydi ir per amžinybes slenkstį, suteikdamas mus nemirtingumą ir pažadėdamas mums garbingą prisikėlimo rytą, nes jis yra mūsų

PRISIKĖLIMAS.

Nemirtingumo dalyvė iš savo prigimties yra mūsų nemirtinga siela, kuri niekada nemiršta. Tačiau Kristus nori, kad ir mūsų marus kūnas dalyvautų nemirtingume. Todėl jau šiame gyvenime per sakramentus, ypač per šv. komuniją Kristus sėja mūsų kūne nemirtingumo sėklą, kuri vieną dieną iš mirtingo kūno pelenų įžiebs nemirtingumo šviesą, kurioje mūsų kūnas kelsis jau nemirtingas.

Tokiu būdu Kristus pasilieka viso mūsų gyvenimo ašis ir centras, netik šiame, bet ir aname pomritniame gyvenime. Jį dangiškasis Tėvas pastatė atnaujinti visą žmoniją ir ją atvesti per Bažnyčią į šventųjų bendromenę, kad būtų viena Dievo tauta, surinkta iš visų žemės pakraščių kad niekas nežūtų, bet visi atsiektų savo tikslą — amžiną garbę.

* * *

Šio pasaulio išvaizda, jo pasiekti laimėjimai, garbė ir turtai pavirs į dulkės ir nieko neliks: nes šio žemės išvaizda praeis kaip senas rūbas ir turės būti viskas pakeista, o kartu turėsime būti ir mes perkeisti.

Tas perkeitimas jau prasideda mūsų trumplaikiame gyvenime, kuomet mes jungiamės su Išganytoju maldoje ir sakramentuose, kuomet mes jungiamės į jo bendruomenę — jo Bažnyčią šioje žemėjs, kad galėtume dalyvauti ir anoje šventųjų bendruomenėje, kurioj viskas bus atnaujinta ir mirties daugiau nebebus, nes visi dalyvaus Kristaus Prisikėlime ir jo garbingame išaukštinime.

kun. Augustinas.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• **Prel. Jonas Bulaitis,** ketverta metų dirbęs Pietų Korėjoj apaštališkoje delegatūroje, dabar yra paskirtas į Chilės nunciatūrą. Pakeliui prel. Bulaitis sustojo Australijoje ir aplankė lietuvių kolonijas. Jis yra gimęs Londone, Anglijoje, mokslus baigė Romoje. Jo rūpesčiu išleista korejiečių kalba Sibiro lietuvaičių maldaknygė "Marija, gelbėk mus".

• **Žuvo kun. Br. Dagilis.** Liepos 9 d. Detroite, Mich eismo nelaimėje žuvo kun. Br. Dagilis, beeinąs 60 m. Kauno arkivyskupijos kunigas. Velionis darbavosi Detroite, buvo uolus jaunimo globėjas ir Dainavos įsteigėjas.

• **Lietuviai Jezuitai naujose pareigose.** Tėv. Kubilius — Chikagos lietuvių jezuitų namų vyresniuoju; tėvas J. Vaišnys — pavaduotojas; Tėv. J. Borevičius — Jaunimo Centro direktorius; tėv. A. Kezys ir tėv. J. Raibužis — direktorius. Tėv. J. Aranauskas — Chikagos namų reikalų vedėju ir Tėv. K. Pečkys — ekonomu. **Kanadoje, Montrealy;** tėv. L. Zaremba — namų vyresniuoju ir klebonu; tėv. Sū. Kulbis ir tėv. Raudeliūnas — vikarais. **Brazilijjooje; Sao Paulo:** tėv. J. Bružikas — namų vyresniuoju ir klebonu; tėv. K. J. Kidykas ir tėv. P. Daugintis — vikarais; **Urugvaiui. Montevideo:** tėv. J. Giedrys — namų vyresniuoju ir klebonu; tėv. Sukackas — vikaru.

• **Mirė seniausias kardinolas.** Liepos 12 d. Romoje mirė kard. Francesco Morano, 96 metų. Tai trečias kardinolas miręs liepos mėn. pradžioje. Dabar liko gyvi 106 kardinolai.

• **Vienuolika milijonų Amerikos moterų** susiorganizavo kovai prieš nežmonišką seksualizmo ir smurto propagavimą filmuose ir televizijoj. Šio naujo sąjudžio pirmininkė yra **Varney Nagee** iš Ohio. Motinos yra pasipiktinusios nešvaria filmų pramone. Federacija kreipsis į valdžią, prašydama išleisti atitinkamus įstatymus, kuriais būtų užkirstas kelias seksualiniam šiukšlynui.

• **Austrijos jaunimas šūkiu: "Protestuoti ar padėti?"** kartu su tarptautiniu sąjudžiu "Pax Christi" renka kraują sužeistiems civiliams Vietname. Prie jų kilnaus darbo prisidėjo ir nekatalikai.

• **Vokietijoj, Osnabruecke,** vyskupas leido jaunuoliams nuo 16 metų amžiaus balsuoti renkant parapijų tarybas, o kandidatuoti į tarybą — nuo 18 metų. Vyskupas pareiškė, kad jaunimas nuo 16 metų yra aktyviausias parapijos darbe.

• **Milžiniskas planas sudarytas visų JAV seselių vienuolių,** kurių yra 35.000. Nuo š. m. spalio 1 d. jos pradėjo akciją prieš socialinį neteisingumą. Visų ordinų ir kongregacijų viršininkės, iš viso 57, susirinkusios St. Louis universitete priėmė rezoliuciją: ištirti sveikatos, švietimo ir socialinio darbo priemones ir jas panaudoti Bendrijos tarnybai šiuo kritišku momentu.

APIE TAI NEREIKIA NE UŽSIMINTI

Žmogus ėmei
Ir sutapai
Su mirtimi
Ir taip ramiai
Seni kapai
Surišo tave ir mane
Sutartimi
Su mirtimi (Bradūnas)

Kaip matai šiadien panudau kalbėti apie mirtį.

— Tai ko tokios juodos mintys Tave apniko, Tetulyte, — klausi.

Štai jau pačioj pradžioj verti mane "burbėti": nejau tik juodos mintys primena mirtį? Nejau mirties negalima prisiminti užpludus šviesioms Amžinojo Gyvenimo vilties mintims?

—Na, bet šį kartą apie mirtį mane verčia galvoti skausmas — trumpu laiku netekom daugelio mums artimų žmonių. Ir ne vieno kelią amžinatvėn teko iš arčiau matyti.

—Ar teisingu keliu einam link mirties?

Kai Adomo ainiai nutolo nuo Dievo, užmiršo, kad mirtis — bausmė už nuodemę. Žmonės virto pagonimis, o mirtis virto kažkuo baisiu, nesuprantamu siaubingu. Mirštančiam — tai pasaulio pabaiga. Senovės graikai tikėjo, kad mirusiųjų vėlės be tikslo, be vilties slankioja amžiais tamsiuose, miglotuose požemiuose — Hadoj.

* * *

Krikščionybė vienu mostelėjimu išblaškė Hados miglas, gražino tikrąjį mirties supratimą. Barškančių kaulų, nuogų dantų klaikios šypsenos giltinė pasislėpė pasakose, o jos vietoje Viešpaties Mitries Angelas nuvargusių žemės keleivių veles vedė namo pas Tėvą — vedė tikrajan gyveniman.

Tačiau žmogaus priešas nesnaudžia, nuodemės nuvargintas žmogus nevisados parodo užtektinai valios kovai ir dasigyvenom naujos — moderniškosios pagonybės laikus. Akys nukreiptos į žemę, turtą, pramogas, mokslą, planetų užkariavimą; Chruščiovo rakietos, gagarinai, neranda Dievo sielų. Pageltusių kaulų giltinė, šiurpiai žvelgdama iš tuščių akių duobių, triumfališkai grįžo iš pasakų ir vėl kelia siaubą. Šiurpu klaiku, kad geriau apie mirtį negalvoti.

—Apie tai nereikia kalbėti — šaukia ne tik naujieji pagonys, bet ir jų įtakon pasidavę katalikai. Mirtis savaime ateis.

* * *

Suserga žmogus. Klausi namiškių: kaip einasi? Kad išeitų dramatiškiau, visi sutaiso rimtus veidus, linguoja galvas: blogai, labai blogai! Gailies žmogaus, primeni namiškiams kunigą — visi šaukia unisonu ne, oi ne, ligonis dar išsigas. Negalima jam priminti mirties. Žmogus jau pusiau lavonu virtęs, o dar apgaudinėjamas — kalbama apie išgijimą, rūpestingai puoselėjamas pagoniškas prisirišimas prie žemės.

Slegianti įspūdį paliko viena mirtis ligoninėje. Jau aiškiai matėsi, kad ligonis gyvena paskutines valandas, pats blaškėsi šaukdamas, kad jam kas tai darosi nesuprantamo. Vienuolė atsargiai pasiulė kunigą.

—Ne, seselė, aš neturiu nuodemės — aš dar išgysiu.

Prisirišimas prie žemės baisus. Paskutinėmis jėgomis šaukdamas, kabinosi už gydytojų, seserų rūbų — nepalikit manęs, nepalikit! Naktį merdėjantį atėjo vežti į kitas patalpas. Dabar įsikibo į lovą ir protestavo. Sanitarai ėmė tyčiotis ir grubiai perkelė ant neštuvų.

* * *

Tačiau pirmą mintį kalbėti apie mirtį man davė mirtis vienoj praktikuojančių katalikų šeimoje. Ligonis buvo man artimas žmogus ir jo artėjanti mirtis — skaudus netikėtumas. Na, bet čia jau nebus tos pagoniškos nuotaikos apgaudinėjimo — guodžiau save. Skaudžiai apsirikau; jos vaikai skrupulingai saugojo, kad koks neatsargiai kieno ištartas ir nors iš tolo mirtį primenantis žodis ligonio nepasiektų, visi nervavosi ir dėl vienokio ar kitokio gesto. Pamačiau, kad nemoku nei elgtis nei kalbėti ir, įsitikinusi, kad kunigas jau buvo, — pasišalinau.

"Ne, apie tai nereikia kalbėti".

* * *

Sakoma, kad velnio didžiausias laimėjimas yra, jog daugumas nebetiki velnių buvimu. Anekdotuose velniai net yra virtę gana simpatiškais štukoriais Bet antruoju didumu jo laimėjimas tegali būti tai, kad žmonės "ištirėmė" mirtį ir ligi paskutinio ligonio atodusio talkininkauja velniui visų akis kreipdami vien į žemę.

—Daug kalbi, Tetule, sakai — jei pati susidurtum su mirtimi, jau kitaip giedotum — nieko nenorėtum žinoti apie mirtį!

Nebūčiau drįsusi kalbėti pati "Neišmokusi pamokos": teko pažvelgti mirčiai į akis.

Buvau pačioj jaunystėj, sklidina įvairiausių planų, svajonių. Taip pat netruko, kaip ir visiems kitiems problemos, sunkumai, kurie dažnai rodėsi nenugalimi. Vieną nepaprastai gražią saulėtą žiemos dieną "kovojau" su tomis problemomis. Ir tada kai ryžaus — kas bus, tas bus — nugalėti kliutis ir žengti pirmyn, įvyko nelaimė, kurios ir šiandien pilnai nesuvokiu, bet kai jau galėjau kiek susigaudyti — gulėjau lovoj, šalia degė žvakės, kambary klūpojo namiškiai. Nugirdau, kad gydytojas man duoda pusę valandos gyventi.

Niekas manes neapgaudinėjo, nedangstė teisybės — o ir žvakių plazdančios liepsnos aiškiai kalbėjo — Merdėjau. Buvo baisu dėl to? — ne! Tik padėkuoti galiu.

* * *

Antrą kartą "susitikau" su mirtimi, būdama jau ištekėjusia moterim karo metu. Buvau dar jauna moteris, irgi pilna svajonių. Vygdydama pavestą užduotį, patekau į mūsų šalies okupantų rankas. Žmonės išdidūs, save paskelbę kultūros nešėjais. Su niekuo jie ceremonijų nedarė ir pasijutau bestovinti eilėj žmonių, skirtų mirčiai. Mano kairėj drebulio krečiamas meldėsi žilas senelis. Dešinėje draikėsi anksčiau nužudytųjų lavonų liekanos: rankos, kojos, ištampyti viduriai — baisus kvapas vasaros kaitroj. Mūsų laukė žiauri mirtis. Ekzekucija turėjo tuoj prasidėti. Niekas mūsų neguodė nedangstė teisybės. Žudikai jautėsi saugūs, nusiėmę civilizuotų žmonių kaukes — pasirodė išsigimę, sadistiški — šetoniški bruožai — tyčiojosi iš mūsų, "smaguriavo" žudomųjų baime, kančia.

Niekados nebuvau kokia herojė, bet jaučiaus nepaprastai rami. Mane nuo žudikų skyrė labai didelis atstumas: nebuvau nusikaltėlė, pildžiau savo pareigą, ėjau gelbėti, padėti — jie gi buvo užpuolikai, žmogžudžiai. Nieko jie man negalėjo padaryti, taip, ga-

(Seka 5 puslapyje)

Kunigas ligoniui atneša ramybę ir Dievą.

RAŠYTOJAS – VIDŪNAS

Šimtą metų nuo gimimo prisimenant.

GYVENIMO APYBRAIŽA

VILIUS STORASTA (jo tikroji pavardė) VIDŪNAS, gimė 1868 m. kovo 22 d. Jonaičiuose, Šilutės apskr. mirė 1953 m. vasario 20 Detmolde - Lippe, Vokietijoje, filosofas, rašytojas, poetas, dramaturgas, muzikas, pedagogas, kultūrininkas. Jo tėvas Anskis Storasta buvo baigęs Vokietijoje universitetą ir buvo evangelikų — liuteronų bažnyčios misijonierius. Pirmąjį mokslą Vilius gavo iš savo tėvo. Jau labai anksti pradėjo mokytis graikų lotynų kalbų. Įsigijęs pradžios mokyklos renzą, kurį laiką mokytojavo Kintų bažnytkaimio (Šilutės apskr.) pradžios mokykloje. Studijavo Greifswaldo, Halles, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. Studijavo anglų ir prancūzų kalbas reikalingas jo kaip mokytojo profesijai, bet labiausiai gilinosi į filosofijos istoriją, tikybos, kultūros, istorijos, meno gamtos mokslų ir teisių filosofiją, literatūros ir meno istoriją. Dar studijavo sociologiją ir sanskrito kalbą, tačiau visą tai studijavo nė del diplomo, o dėl pačių dalykų įdomumo. Išlaikęs tam tikrus egzaminus Karaliaučiaus universitete, dirbo kaip prancūzų ir anglų kalbų mokytojas Tilžės berniukų gimnazijoje nuo 1892 iki 1912 m. kol išėjo į pensiją. 1917 — 1919 m. Berlyno universitete destė lietuvių kalbą. Kurį laiką destė literatūrą Telšių gimnazijoje, bet šiaip visą laiką gyveno *Tilžėje* retkarčiais *atvykdamas* į Neprikl. Lietuvą paskaitų skaityti ar dalyvauti kokioje kultūrinėje šventėje. Praėjusi karo banga palietė skaudžiai ir Vidūną jau einantį aštuoniašdešimtuosius metus jis taip pat atsidurė tremtyje, Vokietijoje, kur ir mirė jau būdamas 85 m. amžiaus.

Vidūnas yra didelės erudicijos, aukštos kultūros žmogus, gili asmenybė. Mėgo muziką, pats skambino pianu ir smuiku, organizavo ir dirigavo chorus, ruošė spektaklius. Rašė literatūros, filosofijos veikalus, redagavo ir leido žurnalus. Asmens gyvenime griežtas asketas, abstinentas ir vegetaras. Griežta dieta ir tvarkingu gyvenimu, iš prigimties būdamas silpnas, išgyveno ilgą amžių.

DARBAI LITERATŪROJE

Pirmieji jo literatūriniai bandymai buvo rašyti vokiečių kalba. Dar vaikas būdamas matė, kad lietuviai vokiečių buvo niekinami, skriaudžiami ir silpninami. Jau tada jis pasiryžo dirbti visą amžių, kad lietuviai galėtų įjaustis garbės vertais žmonėmis. Pradžioje nežinojo kaip tai padaryti, nerado kelio, kiek vėliau aiškiai pasisakė esąs lietuvis ir įsijungė į lietuvišką veiklą, kai susitiko su kitais Tilžės lietuviais veikėjais.

Pirmieji jo straipsniai buvo spausdinami "Naujoje Lietuviškoje Ceitungoje". 19 amž. pabaigoje Vidūnas sukurė **"Lietuvių Giedotojų Draugiją"**, kuriai 40 metų pats vadovavo. Su tuo choru padarydavo dešimtį ir daugiau koncertų per metus lankydamas *įvairias M.* Lietuvos lietuvių gyvenamas vietoves. Su koncertais buvo pasiekęs ir Vokietiją ir Šveicariją. Vokalinis menas jam turėjo ypatingos reikšmės tautinės sąmonės kilime, tam tikslui drauge su savo broliu sukomponavo ir išleido tris laudies dainų knygeles. Apie 1923 m. pradėjo ryškėti vokiečių nepalankumas lietuviams, o Hitlerio laikais 1935 m. visos lietuviškos organizacijos M. Lietuvoje, o drauge ir Liet. Giedotojų Draugija buvo uždarytos. Naciai širdo ant Vidūno už jo stambų veikalą "Sieben Hundert Jahre Deutsch — litauischer Beziehungen" (Septyni šimtai metų vokiečių — lietuvių santykiam) ir net buvo jį porai menėsių uždarę už tai į kalėjimą. tuos savo pergyvenimus jis aprašė knygutėje **"Kalėjimas - Laisvėjimas"**.

VIDŪNO ASMENYBĖ

Vidūnas buvo didelės erudicijos, aukštos kultūros žmogus. Buvo smulkaus sudėjimo, lieso, asketisko veido, kuriame švietė žydrios, malonios "pranašo akys". Dėl to, kad savo dorinį idealą pats sugebėjo gyvenime įvykdyti, buvo net ir priešų gerbiamas; neretai kieno vadintas "dvasios milžinu", "lietuvišku mahatma". Vidūnas išaugęs tokioje Maž. Lietuvos gyvenimo aplinkumoje kur lietuvių tautiniai siekimai visuomenes gyvenime negalėjo laisvai reikštis todėl visą savo dėmesį sutelkia į dvasines lietuvių kultūros ugdymą, kuris vienintelis ir buvo prūsų lietuviams likęs kelias. Vidūnas nuo mažų dienų pasirinko savo gyvenimo uždavinių dirbti taip, kad lietuviai galėtų jaustis garbės vertais žmonėmis ir paaukojo visą savo gyvenimą keldamas lietuvių dvasinį kultūros lygį. Jo gyvenimo šūkis: **reikia išmokti nuolatos gyventi dvasios, o ne materijos srityje.**

Iš tėvų paveldėta protestantiška krikščioniškoji pasaulėžiūra, netrukus pradėjo užleisti vietą mistikai. Visa savo amžių išbuvęs religingas, tačiau vengė susirišti su bet kuriuo tikybiniu kultu. Savo mistiką ir filosofines pažiūras remė daugiau indų Vedos ir Upanisadai mintimis nors ir Biblijos kai kurios vietos jį labai žavėjo.

Už didžius nuopelnus lietuvių tautai ir jos kultūrai Lietuvos universitetas 1928 m. jam suteikia filisofijos garbės daktaro laipsnį. Jis yra taip pat garbės narys Lietuvių Rašytojų Sąjungos ir kitų kultūros vienetų.

Rusams pradėjus pulti Rytprūsius, 1944 m. traukėsi ir apiplėštas, paskui lenkų kareivių žiauriai sumuštas ir tik 1946 m. pateko į Vak. Vokietiją, kur jį lietuviai tremtiniai Detmolde paėmė globoti ir kur jis ir praleido paskutinius savo gyvenimo metus.

VIDŪNO KURYBA

Pirmas didesnis lietuviškas veikalas **"Pasiilgimas Veldėtojo"** vaizduojantis tautinės lietuvių sąmonės budimą, daug kartų vaidintas Maž. Lietuvoj. Komedijos: **"Numanė"**, **"Jonuks"** ir **"Kur Prots"**. 1900 m. parašė svarbiausią savo literatūros kūrinį **"Prabočių Šešėliai"**. Kitas svarbus veikalas **"Amžina Ugnis"**. Kiti literatūriniai veikalai: **"Mūsų Laimėjimas"**, **"Jūrų Vargai"**, **"Vergai ir Dykai"**, **Žvaigždžių Takais"**, **Likimo Bangos, Gaisras, Tėviškė. Birutininkai, Lietuvos pasakelė, Sigutė, Ragana ir kt.**

Filosofinio turinio raštai: Visatos Sąranga, Slepinga Žmogaus Didybė, Mirtis ir kas toliau, Žmonijos kelias, Mūsų uždavinys, Likimo kilmė, Gimdymo slėpiniai, Tautos gyvata, Sąmonė, Kalėjimas — laisvėjimas, Bhagavad — Gita (vertimas), Tauresnio žmoniškumo užtekėjimas ir ka Be šių veikalų Vidūnas dar leido žurnalus: Šaltinį, Jaunimą, Darbymetį, Naujovę, kuriuose taip pat spausdino savo publicistinius ir filosofinius raštus.

Vidūnas yra taip pat parašęs keleta veikalų vokiečių ir prancūzų kalbomis, kuriuose taip pat liečia lietuviškos kultūros reikalą.

IŠ VIDŪNO RAŠTŲ IR FILOSOFIJOS

PRABOČIŲ ŠEŠĖLIAI

Šitoje misterioje Vidūnas rodo lietuvių tautos istorinį kelią — lietuvių tautinės sąmonės silpnėjimą, visišką prigesimą ir vėlesnį atbudimą Tuo veikalu jis ragina lietuvius į kultūrinę kovą ir gyventi kilniais idealais.

Daiva (lietuvių tautos dvasia) ragina jauną lietuvį Tautvydą, kuris išvyko ieškoti lietuviškų idealų, bet pakelyje sąsviravo:

Sunkiu tik darbu šiaip įvyksta,
Ką tu dabar patirti gauni.
Dar tolims, tolimas
Tas kelias lig manęs.
Jis traukiasi per amžių kalnus,
Ir juom keliauja žmonės,
Keliauja tautos,
Keliauji, mylimas, ir tu
Su Lietuvos tauta kartu.

Ir pataria Daiva klausyti tautos aido, kuris slypi jo paties širdyje nuo amžių paveldėtas, ir pradėti tautai gyventi:

Tik eikš, irgi pajausk
Gyvai tautos gyvenimą!
Regėdamas gyvenk drauge!

— — — — — — — — — — —

Tu — medis be šaknų. Tu persiskyręs
su bočių tėvyne — esi negyvas.

AMŽINA UGNIS

Trilogija su epilogu ir prologu atskleidžianti Lietuvos krikšto laikus. Tai yra puošniausias ir didžiausias Vidūno veikalas, tačiau labai abstraktus ir pilnas vidūniškos filozofijos, jis mažiau skaitytojų suprantamas, ir ne tiek patrauklus kaip kiti veikalai, kur vyksta konkretesnė gyvenimo eiga.

Oi Lietuva! Nuliūsti priežasties nėra.
Kas gal tau kenkti, kad tiek dar ieško
Jaunųjų ir senųjų vien tik to,
Kas aukšta, gera, kas gražu ir šventa!

Vidūnas stovi mūsų literatūroje nuošaliau nuo bet kokių srovių Sunkoka veikalų forma, abstraktus personažai, filosofines mintys — visa tai sunkina skaityma ir dėl to jis neturėjo daug skaitytojų, bet jo reikšmė mūsų tautos istorijoj yra labai didelė. Vidūnas buvo labai populiarus Lietuvoje savo nepaprasta asmenybe. Jo skelbiamas žmoniškumas, idealizmas, kalbos ir tėvynės meilė — veikė Lietuvos visuomenę. Meniniu atžvilgiu jo veikalai yra aukšto lygio, parašyti daugiausia eiliuota ir gana taisyklinga kalba.

Lietuvių raštijoj Vidūnas išsiskiria dar ir savo rašyba. Jis išsivedė vienalyčius s ir z, visai vengia raidės c ir z po d, vartodamas vakarinių žemaičių formas: atiu, tatiau, tytia, pradia, tuo jis nori atsiriboti nuo slavų įtakos, kurių tautos "turinčios daug tamsiojo kraujo" ir kurių kalbos daugiau šnibždančios negu kitų. Vietoj skirtingų ženklelių: ė, r, ų, ą, y naudoja vien tik stogelį. Bet į amžiaus pabaigą susigrąžino y, kuris ir jam, dideliam estetui, matyt neatrodė negražus.

VIDŪNO FILOSOFIJA

Visa Vidūno kūryba ir jo žurnalistinė bei visuomeninė veikla remiasi jo susidaryta pasaulėžiūra. Savo veikaluose jis išdėstė savo filosofinius pagrindus. Teosofija — dieviškosios išminties aiškinimas — yra panteistinis pasaulio aikinimas, tam tikrais atžvilgiais Dievą ir pasaulį sutapdinąs.

Savo pažiūras į pasaulio santvarką ir į Dievą Vidūnas išdėstė veikale "Visaros sąranga". Pagrindinis žmogiškumo pažymys yra sąmonė, savęs žinojimas. Žmogaus galūtinis tikslas — visatos sąrangoje pasiekti aukščiausią dvasinį skritulį — dievybę. Susiliejimas su dievybe yra žmogaus siekiamoji laimė, jo paskutinis tikslas Save tobulindamas žmogus į ta tikslą atėja. Žmogaus didybė reiškiasi išmintimi. Laisva valia leidžia žmogui norėti ir veikti. Žmogaus evoliucijos kelyje, surišta su tuo, kaip jis jaučia, mano ir norii išauga trys žmogaus pažangos atspindžiai: tikyba, kalba ir dora.

Labai didelę reikšmę Vidūnas skiria tautai. Tik tautoje žmogus paveldėdamas bočių palikimą gali tobulėti ir pajusti pilną savęs jutimą. Tauta esanti tas laipsnis, be kurio pavienis žmogus negali pasiekti aukštesnio savęs žinojimo. Tautos kūrybinė galia gludinti tautos kraujo versmeje. Tauta savo kultūrą išreiškia kalba. Kalba tautai esanti tas, kas kūnui kvapas. Su kalba tauta gyvuoja ar miršta. Vidūnas lietuvių tautai skiria didelius uždavinius. Savo pažiūras į lietuvių tautos pašaukimą, Vidūnas yra išdėstęs savo veikluose: Mūsų uždavinys ir Tautos gyvata.

Savo filosofinių principų Vidūnas griežtai laikėsi asmens gyvenime, visuomeniniame veikime ir literatūros kūryboje.

O. Kairelienė.

Šaltiniai:

Vidūnas: Tautos Gyvata
Lietuvių Enciklopedija
P. Naujokaitis: Lietuvių Literatūra.

Pijus Gudelevičius.

APLINK AMERIKOS KONTINENTĄ

ŠIAURĖS AMERIKA

Palikęs Kolumbiją, ekonomišku lėktuvu, pamažu skridau šiaurinės Amerikos link. Lėktuvas gana didelis, tik senesnio išdirbinio nėra toks moderniškas technikiniu atžvilgiu, kaip yra dabartiniai naujieji orlaiviai. Pakilus buvo gražus oras, Šešių valandų tarpe, kuras skridome iki Miami, oras kelis kartus keitėsi. Sutikome juodų debesų su žaibais. Reikėjo su diržais prie sėdinių prisirišti, tačiau ore šėlstanti audra nebuvo taip didelė ir nevargino skaitlingų keleivių. Skrenant per Kubą, kilo mintis, ar koks ginkluotas jaunuolis nenutupdys mus pas Castro? Užimant orlaivio pirmasias sėdynes, per atviras kabinos duris matėsi visi lakūnų judėsiai ir į vairuotojų kabiną yra labai lengva patekti.

Pasiekęs Miami jame negalėjau ilgiau paviešėti, nes New Yorke laukė P. Liet. Bendruomenės III-sis Seimas, o žemės keliu reikėjo dar bent dvi paras važiuoti. Neturadęs lietuvių vykstančių į New Yorką savomis mašinomis, išsimainiau Buenos Aires mieste įsigytą Greyhond bilietą į 18 bilietų knygutę ir pradėjau važiuoti į New Yorką. Omnibusas modernus, su visais galimais patogumais, skubėjo per Amerikos žemę. Važiavome Floridos, Georgios, Pietų Karolinos, Virginijos, Maryland, Delaware, Pennsilvanijos, New Jersey ir New Yorko valstijų moderniausiais keliais aplenkdamas net didžiuosius miestus, arba į juos tik užsukdamas keleivių paimti ir duoti galimybių apsirūpinti maistu. Kiek paviešėjęs pas savo gimines bei pažįstamus pp. Čeplinskus, Petrauskus Baltimores ir Filadelfijos miestuose, Seimo išvakarėse pasiekiau pasaulio sūkurio miestą — New Yorką.

Apsaugos spintelėje raktu apdraudęs savo lagaminus, ėjau didingomis, bet niuriomis New York gatvėmis į Statler Hilton viešbutį, kuriame turėjo vykti P. L. B-nės Seimas. Čia jau radau didelį žmonių judėjimą. Prie atstovų registracijos buveinės sutikau iš Italijos laikų pažįstamą, dabar gyvenantį Čikagoje, Petrą Žadeikį. Užsimezgė pažintys, šnekos, bet nebuvo kada jų daugiau ieškoti, nes reikėjo apsidrausti nakvyne ir sutvarkyti susisiekimo būdą su viešbučiu. Atsiduriau toliman New Yorko priemiestyje ir atsiradus svetimam mieste nėra taip lengva pačiam susigudyti. Apsistojau svetinguose pp. Norvilų namuose, Brooklyne, bent pirmomis dienomis reikėjo ieškoti vadovo ar vežėjo, kurio pagelba buvo labai reikalinga važinėti po labai išsiplėtusį miestą į Seimo eigos vietą.

PARENGIMAS SENELIŲ ŽIDINIO NAUDAI

Temperley. Šių metų spalio 12 dienos vakare Temperley kolonijos lietuviai suorganizavo parengimą su vakariene, paremti Senelių Židinio statybos darbus. Programa ir vakarienė įvyko išnuomotoje Čekoslovakų salėje — Pasco 1229.

Devintą valandą vakare prasidėjo programa. Įžangos žodį tare **Jul. Ascila** ir vadovavo vakaro programai. Po jo, Senelių Židinio reikalu, kalbėjo **Vl. Giedraitis.** Šį žodį baigus, sekė duetas. Porą lietuviškų dainelių gražiai sudainavo **J. Žekys** ir **Vl. Giedraitis, Ig. Valentinavičiui** pritariant akordeonu. **Kun. J. Petraitis,** MIC, Lietuvių parapijos vardu pasveikino visus atsilankiusius į tą parengimą ir palinkėjo vieningai bei ištvermingai siekti užsibrėžto tikslo.

Sekančiame programos punkte, **ponia O. Ožinskienė** padeklamavo J. Mikuckio "Keturias paslaptis", o po to birutiečių vardu žodį tarė **ponia Anat. Bagdonienė.** Gi ALOS Tarybą atsiuntė raštu savo sveikinimą, kurį perskaitė programos vedėjos Jul Ascila.

Meninė programos dalis buvo užbaigta su komišku scenos vaizdeliu **"Vargonininkas Dudulis".** Vaidintojais buvo: Ig. Valentinavičius, Juzė Valentinavičienė ir Vl.Giedraitis.

Galiausiai sekė gausios vaišės ir šokiai. Salė buvo pilna žmonių ir suruoštas vakaras minėtam kilniam praėjo tikrai pakilioje bei jaukioje nuotaikoje.

J. N. P.

• Argentinos liet. katalikų Moterų ir Mergaičių "Birutės" draugija, prisimindama savo mirusias nares, užprašė šv. mišias š. m. lapkričio mėn. 17 d. už a.a. Z. Vanagaitę, V. Malėlienę, V. Žekaitę ir S. Šovinienę, kurios bus atlaikytos Temperley įprastoj vietoje. Po pamaldų bendri asado pietūs Čekoslovakų vasarvietėje Av. Pasco 1229 Temperley.

Visus maloniai kviečiame

Birutietės.

• Šv. Mišios už a.a. **Antaną Daunorą** bus atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje lapkričio mėn. 10 d. 10 val.

Kviečia žmona ir duktė.

PADĖKA

Per šias eilutės noriu visiems labai padėkoti, kurie prisidėjo aukomis, darbu ar geru žodžiu statant mano gyvenamoje vietoje, Val. Alsina, koplyčią ir kryžių. Pirmoj eilėj nuoširdžią padėką reiškiu kun. A. Steigvilai MIC, už patarimus ir paaukotus bažnytinius dalykus; seselėm kazimierietėm, kurios daug prisidėjo darbu ir dovanojo naujai koplyčiai įvairių reikalingiausių dalykų, laikant šv. mišias; kun. Renaldo Šv. Jono parapijos klebonui; Paršelių šeimai už aukas ir darbą; Juozui Leikui ir Pranui Šukiui daug prisidėjusiems darbu; E. Jasinevičienei, O. Lipinskienei, R. Kazeliūnienei už piniginę paramą; Pranui Jankauskui ir žmonai už darbą; Stefanijai ir Vincui Pačeržinskams, Marijai ir Petrui Šantarams už darbą ir auką; pp. Šeškienei, Cemaškienei ir Marcionionienei už darbą; Magd. Sinkevičienei už dovanotą auksinį retežėlį šv. Panelės statulai papuošti; p. Vitoriano už kryžiaus padarymą; Poniai Sarai už piniginę auką; a.a. kun. Lorenzo, kuris buvo prisidėjęs su dovanomis koplyčiai, jam atsidėkodami melsimės už jo sielą; p. Magd. Blanca už auką.

Visiems prisidėjusiems darbu ir dovanomis bei pinigine auka, nuoširdžiai dėkoju. Taip pat dėkoju ir visiems tiems, kurie prisidėjo mažesne auka ir jų dėl vietos stokos negaliu išvardinti.

Visiems didelis ačiū.

Buvo labai malonu, kad kun. Klimanskis per visą savo buvimą Argentinoje, kiekvieną dieną laikė naujoje koplyčioje šv. mišias, dalyvaujant apylinkės kaimynams.

Rapolas Klimanskis.

SKELBIMAS

Rosario Lietuvių bendruomenės valdyba šaukia 1968 m. lapkričio mėn. 10 d. 11 val. Parapijos patalpose Avda. Rosario 1850, narių susirinkimą. Bus sudaryta programa ir apsvarstyti pasiruošimo darbai tinkamai paminėti Rosario Lietuvių Bendruomenės 18 met. sukaktį ir drauge Lietuvos Kariuomenės Dienai atžymeti. Prašome visus skaitlingai dalyvauti.

E. Palaikytė — sekr.
J. Papečkys — pirm.

• SLA Centro Valdyba kviečia visus narius ir simpatizantus, užsirašyti į šachmatų lošimo pamokas. Teorija ir praktika yra dėstoma kiekviena šeštadienį 16 val.

Valdyba.

PADĖKA

• Temperley ir Adrogue "Aušros" choras surengęs Pavasario šventės minėjimą, širdingai dėkoja: laikrodininkui N. Leipui už paaukotą naują 18 k. laikrodį, J. Stasiulevičiui už 1.000 pezų auką. Už sveikinimus: kun. klebonui J. Petraičiui, Birutės D-jos pirm. A. Bagdonienei, ALOST pirm. p. J. Čikštui. Ponams Ožinskams: už deklamacijas ir foto nuotraukas. Mūsų choro motinai S. Morkūnienei už pagamintą maistą. Ponams Gikiams ir Mažanskams už talką ir visiems atsilankiusiems į mūsų parengimą tariame širdingą ačiū.

Dovanos, aukos ir šventės pelnas skirtas senelių namų statybai paremti.

Choras "Aušra"

• **Šv. Mišios už a.a. Kazimierą Saprigonį įvyks Aušros Vartų parapijoj Lapkričio 6 dieną 10 val.**

Kviečia žmona ir vaikai.

(Atkelta iš 4 pusl.)

kaip žmogus — bijojo mirties. Neištiesė Jis kaip skeptikas ar jogas rankos ant kryžiaus — turėjo budeliai jį sugriebti — ir pirštai Jo meslungiškai iš skausmo traukėsi, kai vinis draskė raumenis. Kaip Dievas galėjo budelius vien valia nublokšti šalin — kaip Alyvų Kalne privertė visus pulti ant žemės prieš save, bet to nepadarė: laisva valia prisiėmė už mūsų kaltes ir bausmę ir skausmą.

Moderniškasis pagonis nieko ne nori žinoti apie pareigas, neprisiima kaltės, kratosi skausmo, gyvena iluzijomis nugalėti mirtį įvairių organų perkelimu. Dangstosi nuo mirties savo ir kitų melu, kol užmerkia akis nusigrežęs nuo Dievo. IR KAS TADA?

Mūsų pareiga nusikratyti pagonizmo, prietarais, ydom, išsigimimu, mirtį vėl sukrikščioninti, išmokti nebijoti atvirom akim žvelgti realybėn, nebepadėti Piktajam vesti musiškius pražutin. Turim siaubingą, pagonišką giltinę, grąsinančią dalgiu, vėl ištremti į pasakas. Ne grasinantis, bet liūdnas ateina Viešpaties Mirties Angelas laikinai mus atskirti nuo mūsiškių. Būkim pasiruošę priimti jo ištiestą ranką ir jo vedami stoti Viešpaties akyvaizdon:

—Tėve, Tavo šaukiama pareinu Namo. Štai taleriai, kuriuos man įdavei siųsdamas žemės kelionėn. Atleisk, jei nesugebėjau juos tinkamai naudoti.

Tetulė.

VIKTORAS J. GRIGAITIS
Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

MŪSŲ MIRUSIEJI

A†A Alfonsas ŽUKAUSKAS

Mirė 1968 m. rugsėjo 23 d. Val. Alsinoje.

Kaunietis. Buvo linkęs mokytis, bet neturtingi tėvai nedaug tegalėjo padėti. Baigė 4 gimnazijos klases, vėliau stojo technikos mokyklon, bet jos neištėsėjo baigti. 194ė m. apsivedė su Uršule Zabulionyte.

Karo metu drauge su kitais lietuviais teko vykti darbams į Austriją. Rusams artėjant prie Vienos, vargingai, pėsčias su žmona, nešdamies skurdžią mantą, traukėsi šimtus kilometrus į vakarus. 1949 m. atvyko Argentinon.

Vaikų neturėjo, tad nelabai tesirūpino kokios nuosavybės įsigijimu. Buvo labai ramaus būdo, vengdavo ginčių, gyveno dažniausiai užsidaręs nuomotame butelyje, labai mėgo muziką.

Visą laiką kiek sirguliavo. Paskutinius kelerius metus vargino arterijų sklerozė. Skausmas ir žinojimas, kad liga neišgydoma, jį slegė. Mirė staigiai, sulaukęs 59 metus amžiaus.

Rugsėjo 24 d. karstas buvo atvežtas į Aušros Vartų bažnyčią, kur kun. A. Steigvila MIC atlaikė gedulingas mišias. Palaidotas Sarandi kapuose.

Tegul Viešpaties gailestingumas jam atveria duris Jo Prieglobstin.

† **Ona Bražėnaitė de Roznowski** mirė šių metų spalio 7 d., sulaukusi 68 metų amžiaus. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Padvarnių kaime, Malėtų valsčiuje, Utenos apskrityje. Į Argentiną atvyko 1930 m. pradžioje ir tais pačiais metais ištekėjo už lenkų kilmės vaikino Igno Roznowski. A.A. Ona Roznowskienė su vyru bei dukra visą laiką gyveno Lomas de Zamora mieste, Buenos Aires provincijoj, ir mirė vietinėj ligoninėj, aprūpinta šventais sakramentais. Šermenyse, prie velionės karsto kun. J. Petraitis, MIC, sukalbėjo responsą bei kitas, ta proga skirtas maldas. A.A. Ona palaidota spalio 8 d. Lomas de Zamora kapinse.

Velionė paliko giliame nuliūdime savo vyrą Igną, dukterį Aną Marią ir puseserę Genę Bražėnaitę Macaitienę su šeima bei kitus artimuosius ir pažįstamus.

† **Juozas Kučinskas** mirė spalio 21 d., sulaukęs 61 m. amžiaus. Savo kilme mariampolietis, iš Lietuvos atvyko Argentinon 1928 m. ir visą laiką gyveno Avellanedoje. Kurį laiką priklausė organizacijai, vardu "Industria y Comercio" ir aktyviai dalyvaudavo bendrai visame lietuviškame darbe.

Paskutiniu metu, apie metus laiko, sunkiai sirgo vėžio liga ir buvo gydytojo priežiūroje savo namuose.

Anksčiau vertėsi siuvėjo profesija, o taip pat turėjo ir drabužių krautuvę.

Paliko nuliūdime savo žmoną Vincę Pilipaitytę Kučinskienę ir dukrą Lidiją, kuri studijuoja mediciną ir yra šv. Cecilijos choro narė.

Laidotuvių išvakarėse kun. J. Petraitis, MIC, su grupe tautiečių prie velionies karsto sukalbėjo šv. rožančių ir maldas už mirusius.

Palaidotas spalio 23 d. Sarandi kapinėse.

† **Jonas Gerulaitis** 70 metų amžiaus gimęs Šakių apskr. Lukšių val. Usų km. Į Argentiną atvyko 1925 metais. Buvo išėjęs pensijon. Mirė 1968 m. rugsėjo 1 d. Palaidotas rugsėjo 2 d. Sarandi kapinėse.

Liko žmoną Ona ir sesuo Marija Miliūnienė.

† **Matas Baršauskas** mirė savo namuose spalio 13 d., sulaukęs 62 metų amžiaus.

Buvo gimęs Gižų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje, Lietuvoje. Į Argentiną atvyko 1929 metais. 1930 metais vedė Adelę Paškevičiūtę ir pastoviai gyveno Val. Alsinoj, Buenos Aires provincijoj.

Priklausė Susivienijimo Lietuvių Argentinoje organizacijai, kurioje per 30 metų ėjo įvairias pareigas.

Palaidotas spalio 15 dieną Lanus kapinėse. Laidotuvių išvakarėse, prie velionies karsto maldas sukalbėjo kun. J. Petraitis, MIC. o kapinėse laidotuvių apeigas atliko kun. J. Stasiulevičius.

Nuliūdime paliko žmoną Adelę P. Baršauskienę ir sūnų Guillermo Baršauską su šeima.

Aukščiausiam pašaukus iš gyvųjų tarpo ALFONSĄ ŽUKAUSKĄ jo žmoną Uršulę Zabulionytę Žukauskienę nuoširdžioi užjaučia

Mačernių šeima.

Liūdesio valandoje mirus JUOZUI KUČINSKUI nuoširdžiausią užuojautą reiškia jo žmonai Vincei ir dukteriai Lidijai.

Blumbergų šeima
Karilius Misiūnas.

Savo narei **Lidijai Kučinskaitei** jos mylimam tėveliui JUOZUI KUČINSKUI iškeliavus amžinybėn, draugiškai širdingą užuojautą reiškia.

A. L. Šventos Cecilijos Choras ir "Lietuvos Aidai" Radio Valandėlė.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS
Gydytojas
Priima šeštadieniais 14 - 17 val.
Susitarti Tel. 923 - 7509
Condor 1519 — Nueva Pompeya — Cap. Federal

LAIDOTUVIŲ ISTAIGA
CASA "GARCIA"
Siūlo savo patarnavimus pašarvojimui koplytelėje, patarnavimai automobiliais. Laidotuvėms ir ambulancijos pervešti ligonius bei mašinos vestuvėms.
Humayta 1401 — T. E. 208-6331/3279/9808 — V. Alsina

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 Temperley F.C.N.G.R. — T. E. 243 - 5654 — Sucursal BALCARCE 510 Lomas de Zamora

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD
KAZLAUSKAS Hnos.
Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai
Valentin Alsina 1599 — T. E. 208 - 4067

ŠVEČIUOSNA PAS MUS ARGENTINOJE

• **Elena Vizbarienė**, gyvenanti Woodhaven'e, New Yorke, apie mėnesį laiko praleido lankydama pietinę Ameriką. Pirmiausiai ji aplankė San Paulo lietuvius Brazilijoj, kurių tarpe praleido 9 dienas. Pravažiuojant, jai teko pamatyti ir gražųjį Rio de Janeiro miestą, o taip pat aplankė ir Santos miestą.

Pakeliui sustojo porą dienų Montevideo mieste, aplankydama vietos lietuvius. Ilgiausiai tačiau išbuvo Buenos Aires lietuvių kolonijoj, pasilikdama čia virš porą savaičių. Buvo apsistojusi pas Paukščius ir Keblius, o taip pat aplankė Rutkus, Sakalauskus ir eilę kitų savo draugų bei pažįstamų.

Spalio 6 d. E. Vizbarienė dalyvavo Lietuvių Centro metinėj šventėj, tai yra, lietuvių pamaldose, kurios buvo laikomos Santo Cristo bažnyčioj ir asado pietuose, kurie buvo suruošti Lietuvių Centro patalpose.

Be to, viešnia aplankė "Argent. Liet. Balso" redakciją, "Susivienijimo Lietuvių Argentinoje" bustinę, lietuvių Aušros Vartų parapiją Avellanedoje, mokyklą bei "Laiko" Redakciją ir seselės Kazimierietes, kurių koplyčioje, ponia Elena, kartu su savo drauge Elz. Kebliene dalyvavo šv. mišiose.

Spalio 9 d. ponia E. Vizbarienė su daugybe naujų įspūdžių iš pietinės Amerikos lietuvių gyvenimo iš Buenos Aires aerodromo su brazilų Varig bendrovės lėktuvu išskrido atgal į New Yorką.

Reikia pažymėti, jog ponia E. Vizbarienė yra ilgametė choristė, dalyvavusi įvairiuose choruose ir šiuo metu priklausanti lietuvių Operetės chorui New Yorke.

J. N. P.

• **Zuzana Skrandžiūtė ir Robertas Mikelaičiai** susilaukė pirmigimio sūnelio, kuriam duotas **Hernan Edgardo** vardas. Abiejų tėvų šeimos patenkinti šeimos padidėjimu. Ponia Zuzana dar prieš ištekant drauge su Argentinos lietuvių jaunimu dalyvavo Pas. Liet. Jaunimo Kongrese Š. Amerikoje.

AKTORIUS — LEONAS BARAUSKAS

Gimęs žemaičių sostinėje Telšiuose 1926 metais. Lankydamas Mokytojų seminariją Telšiuose, pradėjo vaidinti Telšių Žemaičių Teatre, Kazio Binkio veikale "Atžalynas".

Vokietijoje lankė I. Tvirbuto Dramos studiją. Kanadoje, Montrealio Lietuvių Dramos Teatre atliko svarbias roles "Živilėje", "Pabudime", "Baltaragio Malūne", "Milžino Pauksmėje", "Aukso Žąsyje". Taip pat dalyvavo kaikurių plokštelių įgrojime — įkalbėjime.

Persikėlęs Čikagon įsijungė į Teatro Darbuotojų Sąjungą ir vaidino veikaluose: "Eglė Žalčių" Karalienė, Donelaičio "Metai", A. Lansbergio "Barzda", Komp. D. Lapinsko operose "Lokys" ir "Maras", atliko pasakotojo vaidnemis. Taip pat atliko pagrindinį vaidmenį D. Lapinsko kantatoje: "Karalius Mindaugas".

• **Agr. inž. Jz. Bukevičius** su žmona artinantis vasarai grįžo iš Š. Amerikos, Los Angeles miesto, kur jie kasmet praleidžia argentinišką žiemą pas savo dukterį ir žentą Kuzavinius ir jau ruošiasi vykti tvarkyti ir paruošti savo vasarvietę San Clemente del Tuyu.

• **Prof. Julius Kakarieka** dirbąs profesoriaus darbą Concepcion, Čilėje, universitete, buvo atvykęs savo profesijos reikalais į Buenos Aires ir ta proga apsilankė liet. parapijoj. Prof. Kakarieka šiais metais išrinktas istorijos fakulteto dekanu. Jo fakultete profesūroj dirba jau penki jo buve mokiniai.

AUŠROS VARTŲ METINĖS ŠVENTĖS

Aušros Vartų parapija ruošiasi savo metinėms šventėms, kurių įvykdymui sudaryta mišri argentinų ir lietuvių šventės komisija. Pramatomi šie šventės svarbiausi momentai

Lapkričio 10 d. 10 val. sporto aikštėje **Argentinos, Lietuvos ir Vatikano vėliavų pakėlimas** giedant Argentinos ir Lietuvos himnus.

Po vėliavų pakėlimo lietuviams suma.

Po pamaldų **vaikams paišymo konkursas.**

Lapkričio 11 d. 13 ir 15 dienomis vakarais apie 20 val. **krepšinio rungtynės** tarp "Kovo ir vietinių komandų.

Lapkričio 12 d. 20 val. Lietuvių salione **šachmatų turnyras** tarp gerausių Bs. Aires šachmatininkų.

Lapkričio 14 d. 20 val. **Teismas Jaunimui"** Lietuvių salione, dalyvaujant diskusijose visiems atsilankiusiems.

Lapkričio 16 d. 14 val. **vaikams ir jaunimui žaidymai** sporto aikštėje su įvairiais numeriais. Vakare 21 val. Lietuvių Salione

TARPTAUTINIS FOLKORO VAKARAS,

kuriame dalyvaus **"Atžalynas"** ir **"Šv. Cecilijos"** choras kartu su kitų tautų šokių ansambliais.

Lapkričio 17 d. 11 val. po sumos vėliavų iškėlimas. 10.30 val. užbaigiamos pamaldos ir 13 val. BANKIETAS.

CL 67

Pakviesk visus savo draugus į

ŠOKIŲ VAKARĄ METINIŲ PROGA

Š. metų lapkričio 16 d. 22 val. Lietuvių Centro salione Tabare 6950, Villa Lugano.

KAS, KADA, KUR?

Svečių menininkų: muziko D. Lapinsko, sol. A. Stempužienės ir akt. L. Barausko viešnagės.

Argentinoje kalendorius:

Spalio 31 d. 19 val. (ketvirtadienį) — Spaudos Konferencija "City" hotelyje, kur pakviesti didžiųjų laikraščių ir televizijos kanalų korespondentai.

Lapkričio mėn. 1 d. 11 val. "Radio Municipal" perduos menininkų kurinių ištraukas ir apibudins jų viešnagę Buenos Aires mieste.

Lapkričio 3 d. sekmadienį — 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje per liet. Sumą išgirsime solistės giesmes. 12 val. Lietuvių Centro salione įvyks Susipažinimo Pietūs — ASADO.

Lapkričio 4 d. pirmadienį 21.30 val. San Martin teatre "Casa Cubierta" salione įvyks DIDYSIS MEMININKŲ KONCERTAS, kurio programą atskirai spausdiname (1 pusl.).

Lapkričio 5 d. menininkai išskris į Montevideo, kur duos irgi koncertą ir paskui San Paulio mieste.

Ši viešnagė mūsų menininkų yra šių laisvės jubiliejinių metų proga Pasaulio Lietuvių Bendromenės dovana.

AUKOS RADIO VALANDELEI

$ 1.000 — Bitautas Mečislovas
„ 1.000 — Vilkišius Stasys
„ 1.000 — Juozas Deveikis
„ 500 — Koreikis Federikas
„ 500 — Liuola B.
„ 150 — Juozas D. Deveikis
„ 100 — Andrius M. Deveikis

Gokas Boleslovas dovanojo vieną plokštelę.

Už aukas ir dovaną dėkoja **Radio Valandėlės Vadovybė.**

• **Kun. Vyt. Palubinskas** ir jo mamytė Ona Palubinskienė spalio mėn. 27 d. išskrido į Š. Ameriką, pradžioje į Los Angeles miestą, kur jie aplankys brolį ir sūnų nepersenai išvykusį su šeima iš Argentinos. Po to bus Čikagoje, Detroite ir kituose miestuose lankydami savo gimines ir pažįstamus.

• **Sudėtinės pamaldos** mirusiems prisiminti lietuviams įvyks Vėlynių dienoje, šeštadienį lapkričio 2 d. 19 val. Aušros Vartų parap. bažnyčioje. Po pamaldų mirusiųjų pagerbimas prie lietuviško kryžiaus.

• **Lietuvių Aušros Vartų** bažnyčia yra šiuo momentu atnaujinama ir dažoma. Lietuviai yra prašomi prisidėti savo auka dažymo išlaidoms padengti.

• **Pijus Sakalauskas** su žmona buvo nuvykę į Rosario. Kur aplankė savo pažįstamus ir dalyvavo a.a. Samausko grabo perkelime.

• **Mirta Rukšėnaitė** nuvykusi į USA kaip Argentinos jaunimo atstovė dalyvavo lietuviškų šokių festivalyje, tautinėj jubiliejinėje skautų stovykloje. Dabar yra Čikagoje. Planuoja nuvykti į Los Angeles aplankyti savo dėdės Vlado Rukšėno šeimą. Apie N. Metus mano grįžti namo.

• **Rambyno Ansamblis** pradėjo repeticijas, kurios vyksta kiekvieną šeštadienį 5 val. lietuvių parapijos patalpose. Buvę rambyniečiai ir jaunuoliai, kurie interesuojasi lietuvišku šokiu yra kviečiami atsilankyti. Šokiams ir toliau vadovauja p. **I. Simanauskienė.**

• Mirus A. J. Ališauskui buvo paskelbtas nepilnas aukotojų sąrašas, taigi papildome:

Po 1.000 pezų: Marija Zdanavičienė, Povilas Jankauskas, Petras Pečiukevičius, Faustinas Švenčionis.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina Argentinoje metams $ 900.— administracijoje; $ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro pasštas met. 6 dol.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI

XX Metai — Nr. 434 1968 m. spalio 30 d.

ARGENTINOS LIET. JAUNIMO VEIKLA

Argentinos Lietuvių Jaunimas susirenka kas mėnesį aptarti savo veiklos planų Paskutiniame susirinkime Aušros Vartų parapijoje nutarė prisidėti prie svečių menininkų priėmimo iš Š. Amerikos, platinant bilietus į kooncertą ir pavežiojant svečius po Buenos Aires miestą.

Tarp kitko Arg. Liet. Jaunimas, kuriam dabar vadovauja Jurgis Brazaitis, apsiėmė užsakyti lietuviškus vyties ženkliukus ir juos išplatinti tarp Argentinos lietuvių. Liet. Jaunimo atstovai aktyviai dalyvauja ALOS Tarybos posedžiuose ir visoje lietuviškoje veikloje.

Nuotraukoje matome Arg. Liet. Jaunimo vladybą su kitais bendradarbiais — nariais Aušros Vartų sodelyje.

BERISSO

Gydytojai, aktyviai kovodami prieš vėžio ligą suorganizavo tarptautinę šventę 31.8.68 Swift salione. Šventės pelnas buvo paskirtas specialiai salei įrengti su atitinkamais įrankiais.

Į tą šventę buvo pakviestos visos tautos su savo tautiniais drabužiais **Dr. Leonardo Petronio** buvo suorganizuota ir lietuvių delegacija, dalyvavo sesutės **Angelytė ir Zunytė Duksnytės.** Jos, pagal rengėjų nustatytą tvarką, pristatė "Šv. Cecilijos" choro įdainuota plokštelę - Ant tėvelio dvaro. Joms pasirodžius scenoje, nuskambėjo ta daina.

• **Nauja Gyvojo Rocančiaus Valdyba Berisse.** Š. m. spalio 27 d. Berisso Gyv. rož. draugija atšventė savo metinę šventę. Maria Auxiliadora bažnyčioje buvo pamaldos už gyvas ir mirusias nares, po to "Mindaugo" draugijos patalpose įvyko metinis susirinkimas ir buvo išrinkta nauja valdyba į kurią įėjo: **pirm. Monika Petronienė, sekr. Genovaitė Pamperienė, kas. Veronika Baubinienė.**

Ponia O. Stundžienė senos valdybos pirmininkė įteikė kun. **A. Steigvilai** gražią dovanėlę — lietuviškais raštais rankomis austą stulą.

• **Mokyt. Felisa Baltrūnaitė** grįžo iš kelionės po Europą, parsivežusi begalės įspūdžių. Aplankė Vokietiją, Prancūziją, Austriją. Vienos mieste pirmą kartą gyvenime teko dalyvauti religiniame koncerte, palikusį nepaprasto įspūdžio Italijoj aplankė senuosius pastatus ir dalyvavo šv. Petro aikštėje paties popiežiaus laikomose mišiose.

Panelė Baltrūnaitė labai patenkinta kelione ir ta proga nuoširdžiai dėkoja visiems už gerus linkėjimus.

LIGONIAI

• Adrogue kolonijoj serga **Teklė Raubienė.** Ligonė gydosi namuose, slaugoma savo vyro bei gydytojo priežiūroje. Poniai Teklei Raubienei linkime greitai pasveikti.

• **Poniai Vl. Survilienei** padaryta komplikota operacija Britų ligoninėje. Ligonė gerėja, bet gydytojų patvarkymu iki visiško pagerėjimo draugai turi kol kas susilaikyti nuo lankymo.

• **Vladas Deveikis** buvo smarkiai susirgęs. Dr. J. Simanausko gydomas ir žmonos ir dukters medic. studentės globojamas pamažu taisosi.

• **Marijai Bendorinienei** Rawson ligoninėje padaryta komplikota kaklo operacija. Randasi pav. 5, sale 15, lova 32.

L. K. Moterų Draugija Birutė ruošia

ASADO PIETUS,

kurie įvyks lapkričio 17 d. tuoj po lietuviškų pamaldų Čekoslovakų vasarvietėje Pasco 1229 Temperley.

Malonėkite įsigyti bilietus iš anksto.

Valdyba.

SLA II-sis skyrius švęsdamas savo veiklos 32 metų sukaktį ruošia

ASADO PIETUS,

kurie įvyks sekmadienį lapkričio mėn. 10 dieną 12 val. Dr. V. Kudirkos rūmų statymo reikalams.

Pakviesti geriausi asado kepėjai.

Įžangas prašome įsigyti iš anksto.

SLA 2-tro Skyriaus Valdyba.